

Međunarodna konvencija o zaštiti prava odbrane*

Smatrajući da traganje za mirom i saradnjom među narodima, kao cilj potvrđen od strane svih odgovornih u svetu, neminovno podleže zaštiti pravde i potpunom poštovanju prava i osnovnih sloboda čoveka;

uzimajući u obzir da su advokati stalni čuvari zaduženi za poštovanje ovih načela,

predstavnici advokatskih komora koji su se sastali na Međunarodnom kolokvijumu u Parizu, odlučili su da usvoje Međunarodnu povelju u svrhu poštovanja sledećih načela:

- jednakosti pred zakonom,
- pretpostavke nevinosti,
- prava svakog čoveka da mu se omogući pravedno suđenje, a pre svega, slobodan izbor advokata.

Član 1

Svako ima pravo na advokata po svom izboru, čak i ako je taj advokat stranac u državi čije ime se sprovodi pravda.

Član 2

Okrivljeni mora biti obavešten najkasnije po njegovom okrivljenju o svojim pravima, a naročito o tome da ima pravo da zatraži advokata sa kojim će slobodno komunicirati.

* Sačinjeno i deponovano u Advokatskoj komori Pariza, 26. juna 1987.

Član 3

Okrivljeni ne može biti do okrivljenja lišen prava određenih u članu 2, sem u slučaju primene pravila koje je država ustanovila kao zakon i odredila uslove, maksimalno trajanje i razloge ovog izuzetka od prava odbrane.

Član 4

Nijedna okolnost ne bi mogla opravdati činjenicu da okrivljeni ne može slobodno i tajno da komunicira sa svojim advokatom, u svakom trenutku, tokom istrage i suđenja.

Član 5

Nijednoj osobi se ne može suditi, ukoliko ona nije neposredno, ili posredstvom svog advokata, imala slobodan pristup svim elementima iz spisa i ukoliko nije raspolagala sa dovoljno vremena za pripremu odbrane.

Nijedna dodatna optužba ne može joj se staviti na teret ukoliko nije imala dovoljno vremena i mogućnosti da iznese svoje argumente u odbrani.

Član 6

Pristup sudskoj raspravi predstavlja osnovnu garanciju prava odbrane i mora biti ostvaren bez diskriminacije.

Član 7

Tokom sudske rasprave svaki okrivljeni ima pravo da se slobodno i u potpunosti izjasni, i da komunicira sa svojim advokatom ili advokatima.

Okrivljeni mora imati poslednju reč.

Član 8

U svim fazama postupka, ukoliko se ustanovi da okrivljeni ili njegov advokat ne vladaju dobro jezikom koji se koristi u sudu,

država je dužna da obezbedi kompetentnog i nezavisnog prevodioca.

Član 9

Tokom sudske rasprave advokati raspolažu potpunom slobodom izražavanja.

Oni ne smeju biti uznemiravani ni gonjeni zbog dēla učinjenih u svojstvu branilaca.

Država je dužna da ih zaštiti.

Član 10

U toku istrage ili suđenja, i okrivljeni i njegov branilac imaju pravo da zahtevaju da se zabeleže ili u spise prilože sva dokumenta, predmeti, pisane isprave, zaključci i iskazi za koje oni smatraju da ih je potrebno prikazati.

Član 11

Potpisnici konvencije, advokatske komore i profesionalne organizacije advokata, izjavljuju da prihvataju gore utvrđena pravila, čije nepoznavanje bi bilo nespojivo sa poštovanjem slobode i sprovođenjem pravde.

Potpisnici se obavezuju da će ovu Konvenciju uneti, ili nastojati da ona bude unesena, u unutrašnje propise svojih država i da će Konvenciji dati punu pravnu snagu.

U tom cilju preduzeće sve mere pred nadležnim vlastima svojih država, kako bi Konvenciji dali vrednost unutrašnjeg pravnog propisa.

(redigovani prevod preuzet iz
Glasnika Advokatske komore Vojvodine br. 4/95)